

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΛΑΠΑΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΧΑΜΗΛΗ ΠΡΟΣΘΙΑ ΕΚΤΟΜΗ

Ανδρέας Κουμενής¹, Θεόδωρος Πιπέρος^{1,2}, Αλέξανδρος Μάνθας^{1,2}, Δημήτριος Νίκας¹, Θεόδωρος Μαριόλης–Σαψάκος^{1,2}

- Εργαστήριο Ανατομίας, Προηγμένες Ανατομικές Εφαρμογές, Τεχνητή Νοημοσύνη και Πειραματική Χειρουργική Έρευνα, Τμήμα Νοσηλευτικής, ΕΚΠΑ, Αθήνα
- Χειρουργική Κλινική, Ευγενίδειο Θεραπευτήριο, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα

ΣΚΟΠΟΣ

Η λαπαροσκοπική χαμηλή πρόσθια εκτομή με ολική εκτομή του μεσοορθού (LAR–TME) αποτελεί standard of practice για τον καρκίνο του μέσου και άνω ορθού, προσφέροντας εξαιρετικά ογκολογικά αποτελέσματα. Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης ήταν η αξιολόγηση των αναφερόμενων από τους ασθενείς επιδράσεων της λαπαροσκοπικής TME στη σεξουαλική δυσλειτουργία, συγκρίνοντας προεγχειρητικά δεδομένα με δεδομένα στους 3, 6 και 12 μήνες μετά το χειρουργείο.

ΜΕΘΟΔΟΣ

Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από ασθενείς που υποβλήθηκαν σε LAR–TME την περίοδο 2020–2024. Αποκλείστηκαν ασθενείς με ιστορικό προηγούμενου χειρουργείου πυέλου, προεγχειρητική ακράτεια κοπράνων, νευρολογικές διαταραχές, απουσία σεξουαλικής δραστηριότητας ή προηγούμενη ακτινοθεραπεία στη πύελο. Το τελικό δείγμα περιέλαβε 42 ασθενείς (26 άνδρες και 16 γυναίκες). Όλοι οι ασθενείς είχαν ASA score 1 ή 2 και σταδιοποίηση TNM <T3 χωρίς λεμφαδενικές ή απομακρυσμένες μεταστάσεις.

Η σεξουαλική λειτουργία αξιολογήθηκε προεγχειρητικά και στις μετεγχειρητικές επισκέψεις με τη χρήση επικυρωμένων ερωτηματολογίων ειδικών για κάθε φύλο:

- Άνδρες: International Index of Erectile Function (IIEF) – 15 ερωτήσεις που αξιολογούν στύση, οργασμό, επιθυμία, ικανοποίηση από τη συνουσία και συνολική ικανοποίηση.

- Γυναίκες: Female Sexual Function Index (FSFI) – 19 ερωτήσεις που αποδίδουν επιμέρους σκορ για επιθυμία, διέγερση, λίπανση, οργασμό, ικανοποίηση και πόνο, καθώς και συνολικό σύνθετο σκορ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η διάμεση ηλικία των ανδρών ήταν 64 έτη (38–84) και των γυναικών 58 έτη (41–77). Παρατηρήθηκαν σημαντικές μειώσεις σε όλες τις υποκλίμακες του IIEF στους άνδρες (στύση, οργασμός, επιθυμία, ικανοποίηση από τη συνουσία και συνολική ικανοποίηση). Αντίστοιχα, στις γυναίκες καταγράφηκε ουσιαστική μείωση στις υποκλίμακες της επιθυμίας, διέγερσης και δυσφορίας. Κανένα από τα συμπτώματα δεν επανήλθε στα προεγχειρητικά επίπεδα ένα χρόνο μετά τη χειρουργική επέμβαση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η λαπαροσκοπική LAR–TME οδηγεί σε μείωση της αναφερόμενης από τους ασθενείς σεξουαλικής λειτουργίας. Η υψηλή συχνότητα στυτικής δυσλειτουργίας στους άνδρες και πολυπαραγοντικής σεξουαλικής δυσλειτουργίας στις γυναίκες καθιστά απαραίτητη τη προεγχειρητική ενημέρωση και τη συστηματική μετεγχειρητική παρακολούθηση για έγκαιρη παρέμβαση και βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ (μέσος όρος) – FSFI

Παράμετρος	Προεγχειρητικά	3 μήνες	6 μήνες	12 μήνες
Επιθυμία (1.2–6)	2.90	1.95	2.20	2.50
Διέγερση (0–6)	2.85	1.60	1.75	1.85
Λίπανση (0–6)	3.05	1.85	2.00	1.90
Οργασμός (0–6)	2.90	1.80	1.95	2.25
Ικανοποίηση (0–6)	4.20	3.40	3.65	3.85
Πόνος (0–6)	2.95	1.40	1.60	1.75
Σύνολο (2–36)	19.60	12.40	14.10	14.90

ΑΝΔΡΕΣ (μέσος όρος) – IIEF

Παράμετρος	Προεγχειρητικά	3 μήνες	6 μήνες	12 μήνες
Στυτική λειτουργία (1–30)	22.10	11.50	12.80	12.20
Οργασμός (1–10)	7.60	4.90	5.40	5.20
Επιθυμία (2–10)	6.50	5.10	5.30	5.60
Ικανοποίηση από συνουσία (0–15)	9.00	4.10	4.60	4.80
Συνολική ικανοποίηση (2–10)	7.70	5.50	5.60	5.70

Βιβλιογραφία

- Rosen RC, Riley A, Wagner G, et al. The International Index of Erectile Function (IIEF): a multidimensional scale for assessment of erectile dysfunction. *Urology*. 1997;49(6):822–830. doi:10.1016/S0090-4295(97)00238-0
- Rosen R, Brown C, Heiman J, et al. The Female Sexual Function Index (FSFI): a multidimensional self-report instrument for the assessment of female sexual function. *J Sex Marital Ther*. 2000;26(2):191–208. doi:10.1080/009262300278597